

De social return verplichting

Inleiding

De gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (hierna de gemeente) vinden maatschappelijk verantwoord ondernemen belangrijk en wil werkgevers stimuleren om mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Aan opdrachtnemers van de gemeente wordt een social return verplichting opgelegd om de kansen op (duurzaam) werk van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te vergroten.

Voor deze opdracht, zoals omschreven in het aanbestedingsdocument, moet ten minste het percentage dat is opgenomen in de aanbestedingsdocument, inclusief meer- of minderwerk ingezet worden voor social return. Het genoemde percentage wordt aan de hand van de inschrijving uitgedrukt in een geldbedrag (percentage social return x opdrachtwaarde), hierna te noemen de “social return verplichting”. De social return verplichting kan uitsluitend worden ingevuld door middel van de hieronder genoemde mogelijkheden. Alle afspraken in het kader van social return worden in overleg met de SROI-coördinator schriftelijk vastgelegd en maken onlosmakelijk deel uit van de overeenkomst. De invulling van de social return verplichting moet op enigerlei wijze verband houden met de inhoud van de opdracht.

De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de invulling en realisatie van de social return verplichting. Hij wordt hierbij zoveel mogelijk geholpen door het regionale werkgeversservicepunt en/of de gemeente. Een medewerker kan alleen als invulling van de social return verplichting worden opgevoerd als hij/zij behoort tot één van de doelgroepen social return. Is dat niet het geval dan telt de medewerker niet mee voor de invulling van de social return verplichting. De opgevoerde uren worden dan afgekeurd.

De social return verplichting moet binnen de vastgelegde contractperiode worden uitgevoerd.

Boete

De verantwoordelijkheid voor de invulling van de social return verplichting en het (tijdig) aanleveren van gevraagde gegevens in het registratiesysteem, ligt volledig bij de opdrachtnemer. Niet voldoen aan de verplichting heeft een boete tot gevolg. Deze boete is 125%, dat wil zeggen het niet ingevulde bedrag, verhoogd met 25% van dit bedrag. Met opdrachtnemer wordt tijdig contact opgenomen om te bespreken of er alsnog invulling gegeven kan worden aan de openstaande verplichting.

Uitvoering met partner(s) en/of onderaannemer(s)

Als de opdrachtnemer de opdracht samen met partner(s) en/of onderaannemer(s) uitvoert, kan in overleg met de SROI-coördinator de feitelijke uitvoering van de social return verplichting (deels) uitgevoerd worden door deze partner(s) en/of onderaannemer(s). De opdrachtnemer blijft verantwoordelijk en aanspreekbaar voor de invulling van de social return verplichting, ook als die door partner(s) en/of onderaannemer(s) wordt ingevuld.

In het geval van een Raamovereenkomst

Op deze raamovereenkomst (zoals omschreven in het aanbestedingsdocument) is social return van toepassing. Nader verkregen opdrachten binnen de raamovereenkomst maken integraal onderdeel uit van de totale opdrachtwaarde. Het bepalen van de omvang van de social return verplichting is afhankelijk van de mate waarin de opdrachtwaarde vooraf met zekerheid kan worden bepaald.

- a. De omvang van de opdrachtwaarde is vrij zeker te bepalen. Voor de social return verplichting wordt over de gehele opdracht (inclusief deelopdrachten) of per deelopdracht vooraf een vast bedrag voor de contractperiode vastgesteld aan de hand van het voor deze opdracht geldende percentage social return. Elke volgende zes maanden (eindigend zes maanden voor het aflopen van de overeenkomst) wordt bekeken of de opdrachtwaarde nog klopt met de eerste berekening. Als de werkelijke omvang van de (deel) opdrachten meer dan 25% afwijkt, beweegt de omvang van de social returnverplichting in hoogte of laagte mee.
- b. De omvang van de opdrachtwaarde is op voorhand niet zeker te bepalen. Een eerste prognose voor de social returnverplichting wordt gemaakt op basis van de inschrijving. De prognose is gebaseerd op de waarde van de al verkregen (deel)opdrachten. Zes maanden ná ingang van de overeenkomst wordt bekeken wat de totale waarde van de nadere opdrachten is. Over deze opdrachtwaarde wordt de (voorlopige) social return verplichting berekend aan de hand van het voor deze opdracht geldende percentage social return. Elke volgende zes maanden (eindigend zes maanden voor het aflopen van de overeenkomst) wordt bekeken of de opdrachtwaarde nog klopt met de eerste berekening.

Mogelijkheden invulling social return

De mogelijkheden voor de inzet van social return, in volgorde van voorkeur zijn:

1. Arbeidsparticipatie
2. Arbeidsontwikkeling
3. Maatschappelijke activiteiten
4. Opdracht aan sociale werkvoorziening en/of sociaal ondernemer.

Een combinatie van deze mogelijkheden is toegestaan.

Invulling van de social return verplichting

Arbeidsparticipatie

Arbeidsparticipatie biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om werkervaring op te doen. Het is een belangrijke opstap naar duurzaam werk. Voor de invulling van de social return verplichting kan de opdrachtnemer een medewerker of medewerkers voordragen. De volgende voorwaarden zijn van toepassing:

1. Een medewerker mag (maximaal) 104 weken na laatst verkregen uitkering worden opgevoerd. Dit geldt niet voor:
  - a. medewerkers uit de doelgroepen garantiebanen (Wet banenafpraak), WSW en Wajong. Zij mogen altijd worden opgevoerd gedurende de looptijd van de overeenkomst;
  - b. BBL en BOL-leerlingen. Zij mogen gedurende hun studieperiode worden opgevoerd.
2. Uren van medewerkers mogen opgevoerd worden gedurende de looptijd van de overeenkomst.
3. Een medewerker kan maar vanuit één doelgroep worden opgevoerd.
4. Per week mag voor iedere medewerker maximaal 40 uur worden opgevoerd.
5. Een medewerker kan in het kader van de invulling van een social return verplichting bij meerdere organisaties werken. In dat geval blijft het totaal van maximaal 40 uur gelden per medewerker. Per uur voert maximaal één organisatie de medewerker op.
6. Bij stages, BBL en BOL-leerlingen gaat het om leerlingen van het VMBO, VSO, praktijkscholen en MBO niveau 1 & 2.
7. Bij opdrachten met een contractwaarde groter of gelijk aan € 500.000,- kan de social return verplichting voor maximaal 50% worden ingevuld met de inzet van leerlingen.

Tabel 1: tarieven doelgroepen social return

Doelgroep	Uurtarief Op basis van contracturen. Fulltime dienstverband 38 uur (1976 uur per jaar)	Jaartarief Excl. kosten arbeidsontwikkeling, inclusief begeleidingskosten en werkgeverslasten
< 1 jaar WW	€ 5,10	€10.000,-
> 1 jaar WW	€ 12,70	€25.000,-
Participatiewet dienstverband < 52 weken	€ 17,70	€ 35.000,-
Participatiewet dienstverband 52-104 weken	€ 22,80	€ 45.000,-
WIA / WAO	€ 15,20	€ 30.000,-
Wajong	€ 15,20	€ 30.000,-
WSW	€ 15,20	€ 30.000,-
Garantiebanen	€ 15,20	€ 30.000,-
Leerling BBL	€ 5,10	€ 10.000,-
Stage (BOL, snuffel- of oriëntatiestage)	€ 2,50	€ 5.000,-
Leerling VSO/ Praktijkonderwijs	€ 5,10	€ 10.000,-
50+ (ongeacht doelgroep)	€ 2,50	€ 5.000,- extra
Niet-uitkeringsgerechtigden (NUG)	€ 5,10	€ 10.000,-

Rekenvoorbeelden zijn te vinden in de bijlage en op de website van het Werkgeversservicepunt Rijnmond (www.wsprijnmond.nl).

Arbeidsontwikkeling

Naast arbeidsparticipatie heeft social return tot doel de arbeidsontwikkeling van werknemers te bevorderen. Onder arbeidsontwikkeling worden activiteiten verstaan in het kader van om-, her- en bijscholing van werknemers met als doel de arbeidsmarktpositie van deze werknemers te versterken. Arbeidsontwikkeling vindt altijd plaats in combinatie met werk. Het kan worden ingevuld door training en scholing. De ontwikkeling kan gericht zijn op vakinhoudelijke kennis maar ook op het verkleinen/wegnemen van bijvoorbeeld taalachterstanden. Inzet op taalontwikkeling wordt aanvullend gewaardeerd.

Arbeidsontwikkeling kan alleen als social return worden opgevoerd als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de scholing/training plaats vindt in combinatie met werk in dienstverband;
- met een erkend diploma of certificaat kan worden aangetoond dat werknemer een ontwikkelstap heeft gemaakt;
- een factuur van de gemaakte opleidingskosten kan worden overlegd, exclusief btw, reis- en verblijfkosten;
- het moet gaan om een werknemer die binnen de doelgroepen van social return valt (zoals omschreven in deze spelregels).

Arbeidsontwikkeling (alle doelgroepen)	Tarief	Bonus
Vakinhoudelijke training en/of coaching	Op basis van gefactureerde kosten	geen
Taaltraining	Op basis van gefactureerde kosten	100% van de opleidingskosten tot een maximum van 2.000 euro

In overleg met de SROI-coördinator kunnen maatwerk afspraken worden gemaakt over (interne) opleidingen die niet worden afgesloten met een erkend certificaat of diploma.

Maatschappelijke activiteit

Als een opdrachtnemer niet volledig invulling kan geven aan de social returnverplichting met de hierboven genoemde opties dan kan hij door het uitvoeren van (een) maatschappelijke activiteit(en) invulling geven aan de social returnverplichting. Het gaat om inzet (in natura) door het verrichten van activiteiten die:

- arbeidsparticipatie of vakmanschap bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan gastlessen over bedrijf, branche of sector of bedrijfsbezoeken;
- brede maatschappelijke opgaven ondersteunen gericht op (arbeids)ontwikkeling met als doel de (arbeids)participatie van mensen te vergroten. Dit kan gaan om activiteiten gericht op taalontwikkeling van mensen, het bestrijden van eenzaamheid/sociaal isolement of een bijdrage aan de armoede- en schuldenaanpak.

Maatschappelijke activiteit	Tarief	Specificaties
Gastless over bedrijf, branche of sector	250 euro per les	Gemiddeld 2 uur per les. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Bedrijfsbezoek	500 euro per dagdeel	Gemiddeld 4 uur per bezoek. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Train de trainer. Als opdrachtnemer begeleidt u een docent in bedrijfs-, branche- of sectorontwikkelingen	500 euro per dagdeel	Gemiddeld 4 uur per training. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Activiteiten gerelateerd aan het ondersteunen van mensen gericht op arbeidsparticipatie (bijv. activiteiten in het kader van armoedebestrijding, schuldhulp en eenzaamheidsbestrijding)	500 euro per dagdeel	Gemiddeld 4 uur per activiteit. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.

De tarieven zijn berekend op basis van de inzet van één medewerker. Het is mogelijk dat er meerdere medewerkers betrokken zijn bij het organiseren en uitvoeren van de maatschappelijke activiteit. In overleg met de SROI-coördinator kan ook de inzet van meerdere medewerkers worden gewaardeerd

De opdrachtnemer wordt gevraagd een onderbouwd voorstel met urenspecificatie in te leveren bij de SROI-coördinator. In overleg wordt vervolgens de definitieve waardering van de activiteit bepaald. Opdrachtnemer levert na afloop van de activiteit bewijsstukken in om aan te tonen dat de activiteit(en) is (zijn) uitgevoerd. Op de website van het werkgeversservicepunt Rijnmond (www.wsprijnmond.nl) zijn voorbeelden van bewijsstukken te vinden.

Opdracht aan sociale werkvoorziening en/of sociale ondernemer

Als een opdrachtnemer niet volledig invulling kan geven aan de social return verplichting met de hierboven genoemde opties dan kan opdrachtnemer een inkoopopdracht plaatsen.

De inkoopopdracht wordt geplaatst bij een bedrijf voor sociale werkvoorziening of bij een sociaal ondernemer. Om als sociaal ondernemer erkend te worden, moet de onderneming:

Een certificaat PSO 30+ overleggen of een gelijkwaardige accountantsverklaring waaruit blijkt dat minstens 30% van de werknemers mensen zijn met een afstand tot de arbeidsmarkt;

Aantonen dat tenminste 50% van de totale inkomsten voortkomt uit de verkoop van producten en diensten.

Over de invulling gaat opdrachtnemer in overleg met de SROI-coördinator. Bij een inkoopopdracht wordt het factuurbedrag opgevoerd. Op de website van het werkgeversservicepunt Rijnmond (www.wsprijnmond.nl) is meer informatie te vinden over deze regeling met betrekking tot sociaal ondernemers.

Registratie van de social return verplichting

Registratiesysteem

Opdrachtnemer neemt binnen zeven kalenderdagen na definitieve gunning contact op met de SROI-coördinator. De opdrachtnemer krijgt een inlogcode voor toegang tot het registratiesysteem. Aan de hand van het registratiesysteem wordt geregistreerd en gecontroleerd of aan de afgesproken social return verplichting voldaan wordt. Deze controle en monitoring worden uitgevoerd door medewerkers van het coördinatiepunt social return, onderdeel van het regionale werkgeversservicepunt (WSPR). Het regionale werkgeversservicepunt is een **samenwerkingsverband** tussen UWV, gemeenten, onderwijsinstellingen en kenniscentra. De controle en monitoring worden enkel uitgevoerd door medewerkers van het coördinatiepunt social return.

In het systeem houdt de gemeente de uren en bedragen voor de invulling van de social return verplichting bij. Facturen voor opleidingen in het kader van arbeidsontwikkeling, waardering voor maatschappelijke activiteiten en inkoopopdrachten worden in afstemming met de SROI-coördinator in het registratiesysteem ingevoerd. Deze facturen worden gecontroleerd en geaccordeerd door de gemeente.

De opdrachtnemer voert in het registratiesysteem de medewerkers op die werkzaamheden bij de opdrachtnemer uitvoeren in het kader van de social return verplichting. Dan moet de opdrachtnemer aantonen dat de medewerker valt onder één van de doelgroepen. Dit kan door middel van een doelgroepenverklaring of een bewijs voor toekenning uitkering in combinatie met een loonstrook of arbeidsovereenkomst. Het coördinatiepunt social return controleert deze gegevens op doelgroep, startdatum en periode tewerkstelling. Een kopie van de loonstrook en/of arbeidsovereenkomst kan ter controle opgevraagd worden.

Ter controle van de inzet van een stagiaire dient de opdrachtnemer een door de school erkende en ondertekende stageovereenkomst te overleggen. Deze stageovereenkomst kan de opdrachtnemer uploaden in het registratiesysteem.

Uren ter vervulling van de social return verplichting kan de opdrachtnemer per week, vier wekelijks of per maand invoeren, maar uiterlijk zes weken na de betreffende verloningsperiode. De gemeente heeft het recht om de betreffende uren, welke na de deadline van zes weken worden opgevoerd, niet mee te tellen voor de invulling van de social return verplichting. In het registratiesysteem is de realisatie ten opzichte van de social return verplichting inzichtelijk. Als er afwijkingen worden geconstateerd dan zal de gemeente met de opdrachtnemer contact opnemen.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

De opdrachtnemer moet op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de medewerker(s) informeren dat persoonsgegevens worden overlegd voor de verantwoording van de social return verplichting.

De opdrachtnemer voert in het registratiesysteem de medewerkers op die werkzaamheden bij de opdrachtnemer uitvoeren in het kader van de social return verplichting. De gemeente heeft beveiligingsmaatregelen getroffen om deze persoonsgegevens te beschermen in het registratiesysteem. De gemeente en/of het coördinatiepunt social return vraagt alleen persoonsgegevens op die strikt noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de monitoring van de social return verplichting. Het betreft in dit geval de naam, geboortedatum, postcode en het type uitkering (en begindatum en einddatum van de uitkering) van de betrokken medewerker.

Op de website van het WSPR (www.wsprijnmond.nl) vindt u meer informatie over het aanleveren van gegevens.

Rekenvoorbeelden

Voor meer voorbeelden, zie website werkgeversservicepunt Rijnmond (www.wsprijnmond.nl).

Voorbeeld 1:

Opdrachtwaaarde/inschrijfsom: 1.200.000 euro

Social return verplichting: 5%

Social return verplichting in geld: 60.000 euro

Looptijd van de opdracht: 1 jaar

Een optie om de social return verplichting in te vullen is dat de opdrachtnemer één medewerker uit de doelgroep Participatiewet aanneemt (die korter dan een jaar geleden zijn laatste uitkering heeft gekregen), en daarnaast één WW-er die langer dan een jaar een WW-uitkering heeft, beiden op basis van een fulltime dienstverband voor minimaal één jaar.

De rekensom is dan als volgt:

Eén medewerker uit de doelgroep Participatiewet < 1 jaar in dienst, fulltime:

1 x 1976 uur x 17,70 euro = 35.000 euro

Eén medewerker uit de doelgroep >1 jaar WW, fulltime

1 x 1976 uur x 12,70 euro = 25.000

+

Totaal: 60.000 euro

De opdrachtnemer heeft de social return verplichting volledig ingevuld.

Voorbeeld 2:

Opdrachtwaarde/inschrijfsom: 2.000.000 euro

Social return verplichting: 5%

Social returnverplichting in geld: 100.000 euro

Looptijd van de opdracht: 2 jaar

De opdrachtnemer kan de social return invullen met het fulltime in dienstnemen van een werkzoekende uit de doelgroep Participatiewet waar nog een stukje arbeidsontwikkeling aan geboden wordt (taaltraining en sectorspecifieke training). Voor het laatste stukje van de invulling neemt opdrachtnemer een leerling VSO/PRO in dienst en verricht opdrachtnemer een maatschappelijke activiteit.

De rekensom is dan als volgt:

Eén medewerker uit de doelgroep Participatiewet fulltime:

1e jaar: 1 x 1976 uur x 17,70 euro = 35.000 euro

2e jaar: 1 x 1976 uur x 22,80 euro = 45.000 euro

1 jaar leerling VSO/Pro

1 x 1976 uur x 5,10 euro = 10.000 euro

Totaal arbeidsparticipatie: 90.000 euro

Arbeidsontwikkeling: intensieve 2-jarige taaltraining á 2.000 euro (in totaal) en een sectorspecifieke cursus á 1.000 euro. Bonus taalontwikkeling: 2.000 euro

Totaal arbeidsontwikkeling: 5.000 euro

Maatschappelijk activiteit: 10 dagdelen ondersteuning schuldhulpverlening (bijvoorbeeld invullen formulieren) á 500 euro.

Totaal maatschappelijke activiteiten: 5000 euro

+

Totaal: 100.000 euro

De opdrachtnemer heeft de social return verplichting volledig ingevuld.